

# KRAJSKÝ ÚŘAD

JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Oddělení ochrany přírody, ZPF, SEA a CITES

U Zimního stadionu 1952/2

370 76 České Budějovice



KUCBX00UTRYC

Naše č. j.: KUJCK 144262/2019  
Sp. zn.: OZZL 130079/2019/pelh SS  
Vyřizuje: Mgr. Petr Lhotka  
Telefon: 386 720 802  
E-mail: lhotka@kraj-jihocesky.cz  
Datum: 11. 12. 2019

## OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY č. 1/2015 (Změna č. 1)

**Krajský úřad Jihočeský kraj** jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 56 odst. 4 zákona, ustanovením § 84 odst. 1 písm. a) zákona a ustanovení § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

vydává

**výjimku ze základních podmínek ochrany bobra evropského (*Castor fiber*)**

### Článek 1

#### Předmět úpravy

Krajský úřad Jihočeský kraj tímto opatřením obecné povahy č. 1/2015 vydaným pod sp. zn. OZZL 67458/2014/pelh a oznámeným veřejnou vyhláškou (dále jen „opatření obecné povahy“) **povoluje podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. b) a c) zákona v zájmu prevence závažných škod na rybolovu, vodách (vodních dílech), lesích a ostatních typech majetku a v zájmu veřejné bezpečnosti výjimku ze základních podmínek ochrany dle § 50 odst. 2 zákona zvláště chráněného bobra evropského (*Castor fiber*) zařazeného dle § 14 odst. 1 vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a přílohy č. III této vyhlášky do kategorie silně ohrožený, konkrétně výjimku ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje všech jedinců tohoto druhu jejich usmrcováním, chytáním a odstraňováním hrází a dále ze zákazu dopravovat odchycené jedince, zákazu ničit jejich sídla a ze zákazů držet nebo dopravovat usmrcené jedince či jejich části.**

### Článek 2

#### Vymezení území

Toto opatření obecné povahy se vztahuje na území v působnosti Krajského úřadu Jihočeský kraj, odboru ochrany životního prostředí, zemědělství a lesnictví, v rozsahu katastrálních území podle Přílohy č. 1.

### Článek 3

#### Podmínky uplatňování výjimky

3.1. Usmrcování jedinců bobra evropského či jejich chytání za účelem usmrcení

Postup podle tohoto opatření obecné povahy při odchytu a usmrcování jedinců bobra evropského mohou uplatňovat osoby oprávněné podle zvláštních předpisů<sup>1</sup>, které jej provedou

<sup>1</sup> zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proto týraní, ve znění pozdějších předpisů

- a) odchytom do živochytných pastí a následným humánním usmrcením v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání a veterinárními předpisy nebo
- b) lovem loveckou střelnou zbraní, nebo
- c) humánním usmrcením nalezených, zraněných nebo jinak handicapovaných jedinců v souladu s výše uvedenými předpisy,

a které

- vedou přehled o každém provedeném odchytu a usmrcení dle vzoru uvedeného v příloze č. 2,
- oznámí odchyt a usmrcení každého jedince Krajskému úřadu, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví a AOPK ČR, Správě CHKO Blanský les a Krajské středisko České Budějovice do 5ti kalendářních dnů ode dne provedení a
- zajistí po nezbytnou dobu uchování celého neporušeného jedince za účelem jeho prohlídky a získání údajů a vzorků k vědeckému využití, které AOPK ČR, Správě CHKO Blanský les a Krajské středisko České Budějovice provede nejpozději do 5ti kalendářních dnů ode dne oznámení, nedohodne-li s držitelem jedince jiný postup.

Usmrcené jedince nebo jejich části může držet a/nebo dopravovat pouze osoba, která usmrcení dle písm. a) až c) provedla. Usmrcené jedince či jejich části pak může využívat pouze pro vlastní nekomerční účely nebo je může poskytnout pro účely výzkumu a vzdělávání subjektu, který disponuje příslušným povolením ve smyslu § 56 zákona.

V případě zájmu na využití živých jedinců pro účely uvedené v § 56 odst. 2 písm. d) zákona (tj. pro účely výzkumu, vzdělávání, případně repatriaci mimo území vymezené v čl. 2 tohoto opatření) je možné, na místo usmrcení odchycených či nalezených jedinců, je po dohodě s Krajským úřadem Jihočeský kraj, odborem životního prostředí, zemědělství a lesnictví předat subjektům, které disponují příslušným povolením k držení a dalšímu nakládání s jedinci bobra evropského ve smyslu § 56 zákona. V takovém případě se toto opatření vztahuje přiměřeně také na dopravu těchto jedinců za účelem jejich předání k dalšímu využití.

### 3.2. Odstraňování hrází vytvořených bobrem evropským a ničení jeho sídel

Postupu podle tohoto opatření obecné povahy při odstraňování hrází a ničení sídel bobra evropského (nor, hradů či polohradů) mohou uplatňovat vlastníci či správci pozemků, vodních toků, děl a jiných staveb a jimi pověřené osoby v případech, kdy:

- hráz nebo vzniklé vzdutí ohrožuje bezpečnost a zdraví osob, ohrožuje bezpečnost a stabilitu staveb, znemožňuje plynulý odtok vody při povodni<sup>2</sup> nebo omezuje hospodářské využití okolních pozemků takovým způsobem, že je nelze užívat v souladu s druhem pozemku a jeho způsobem využití;
- sídlo (nora) ohrožuje bezpečnost a stabilitu staveb nebo znemožňuje či omezuje hospodářské využití okolních pozemků takovým způsobem, že je nelze užívat v souladu s druhem pozemku a jeho způsobem využití,

pokud

- oznámí záměr odstranění hráze či ničení sídel bobra evropského Krajskému úřadu Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví nejméně 15 kalendářních dnů před datem provedení
- oznámí Krajskému úřadu Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví provedení zásahu do 15 dnů od jeho ukončení,
- vedou přehled a dokumentaci o každém provedeném odstranění hráze či ničení sídel dle vzoru uvedeného v příloze č. 3, a
- zajistí při ničení sídel (nor) jejich zasypáváním používání pouze přírodních, inertních materiálů (zemina místního původu, štěrk atp.) tak, aby nedošlo k ohrožení přírodního prostředí.

V případě bezprostředního ohrožení veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti či jiného převažujícího veřejného zájmu nebo v případě bezprostřední hrozby vzniku závažné škody na majetku je možné provést odstranění hrází či ničení sídel bez předchozího oznámení. Za bezprostřední hrozbu se pro účely tohoto opatření považuje taková, jejíž následky by zjevně nastaly dříve než za 15 dnů.

3.3. Přehled vedený podle bodu 3.1. (přílohy č. 2) a 3.2. (přílohy č. 3) zašle (při opakovaném provádění v jednom kalendářním roce souhrnně), každý kdo postupoval podle tohoto opatření obecné povahy Krajskému úřadu Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství nejpozději do 31. 12. kalendářního roku, kdy byly činnosti prováděny.

<sup>2</sup> § 47 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

#### Článek 4 Odůvodnění

Ustanovení § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) zakládá možnost povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných rostlin a živočichů uvedených v § 49 odst. 1 a § 50 odst. 2 zákona a stanovuje podmínky a důvody, za nichž je možné povolení vydat. Týká-li se výjimka blíže neurčeného okruhu osob, může ji orgán ochrany přírody povolit při splnění stanovených podmínek též opatřením obecné povahy dle § 171 a násl. správního řádu. Krajský úřad Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví jako příslušný správní orgán dle § 77 odst. 5 písm. h) zákona přistoupil k povolení výjimky ze základních podmínek ochrany (ze zákazů všechny jedince tohoto druhu chytat a usmrcovat, rušit, ničit jejich sídla, škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje v rámci odstraňování jimi vytvořených hrází a dále zákazu držet a dopravovat odchycené a/či usmrčené jedince nebo jejich části) zvláště chráněného, silně ohroženého bobra evropského (*Castor fiber*) z následujících důvodů.

Bobr je zařazen mezi druhy vyžadující zajištění přísné ochrany dle čl. 12 Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále též Směrnice o stanovištích), i územní ochrany vybraných lokalit /evropsky významné lokality soustavy Natura 2000/ dle čl. 3 a násl. této Směrnice. V České republice je zařazen mezi zvláště chráněné živočichy v kategorii silně ohrožených a pro jeho ochranu je podle Směrnice o stanovištích vymezeno 7 evropsky významných lokalit. V současné době je trvalé osídlení bobrem evropským monitorováno na severní Moravě, od středního toku řeky Moravy až po soutok s Dyjí, v jihovýchodní části Českomoravské vysočiny, v západních Čechách a na dolním toku řeky Labe. Aktuální početnost bobří populace na území ČR je odhadována na 3,5 tisíce jedinců (viz např. *Vorel A, Šimůnková K, Šafář J (2013) Distribution of Eurasian beavers (Castor fiber) in the Czech Republic. Säugetierkundliche Informationen 9: 58-61.*

V krajině střední Evropy byl a stále častěji opět je bobr evropský přirozeným a významným přírodním činitelem. Vedle pozitivních efektů však v hustě osídlených či intenzivně člověkem využívaných oblastech nastávají střety mezi přirozenou snahou bobrů přizpůsobit si podmínky lokality pro svou existenci a užívání území lidmi. Z hlavních střetů mezi činností bobra a člověkem lze jmenovat stavby hrází a vzduť vodní hladiny na drobných tocích v rovinaté krajině nebo zahrazení stavidel, požeráků i bezpečnostních přepadů vodních nádrží s následným zaplavením zemědělsky či lesnický obhospodařované půdy, případně staveb a komunikací, dále hrabání nor a narušování stability umělých břehů obtočných kanálů, rybníků a protipovodňových hrází a samozřejmě také kácení břehových porostů v hospodářských lesích a jiných kulturách. Z uvedených negativně působících bobřích aktivit patří mezi nejrizikovější a z hlediska dopadů nejzávažnější narušování hrází rybníků aj. vodních děl s rizikem jejich protržení a zaplavení níže ležících území, včetně sídel a tím riziko ztrát nejen majetkových, ale i ztrát na životech.

Ministerstvo životního prostředí přijalo dne 3. 10. 2013 (oznámeno sdělením ve Věstníku MŽP č. 3/2014) koncepci managementu populace bobra evropského pod názvem „Program péče o bobra evropského v ČR“ (dále jen „Program péče“). Program péče zpracovala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR ve spolupráci s odborníky z Fakulty životního prostředí ČZU Praha a Přírodovědecké fakulty UP Olomouc. Hlavním cílem je zabezpečit na území České republiky dlouhodobou a trvale udržitelnou (i ze socioekonomického hlediska) populaci bobra evropského a to ve všech hlavních povodích a v rámci nížinného i podhorského typu biotopu. Na základě historických zkušeností, je však zřejmé, že pro naplnění uvedeného cíle je nezbytné co nejvíce omezit předpokládaný nárůst negativních dopadů výskytu druhu, zejména vzniku závažných ekonomických škod a dalších rizik, způsobených aktivitou bobrů. Z tohoto důvodu obsahuje Program péče koncept diferencované ochrany bobra na území republiky, v rámci něhož se rozlišuje míra zájmu na ochraně druhu dle potřeby zajistit stabilitu a ochranu populace (zejména v rámci evropsky významných lokalit ve vazbě na požadavky Směrnice o stanovištích) na jedné straně a dle míry a koncentrace rizika vzniku závažných škod na straně druhé. V rámci přípravy Programu péče byla mj. provedena analýza rizikových faktorů. Jako nejrizikovější byla vyhodnocena oblast jihočeských rybníčních soustav (Třeboňská, Českobudějovicko-hlubocká, Vodňanská, Lnářsko-blatenská), kde se nachází více než 3 tisíce rybníků a vodních nádrží o celkové plošné výměře téměř 20 tisíc ha, přičemž u velké části z nich jde o historické stavby s nedostatečnou odolností proti narušení aktivitami bobra evropského. Bobří aktivitou (tj. hrabáním úkrytových nebo sídelních nor) v jejich hrázích může dojít k absolutnímu narušení jejich funkčnosti. Kromě rybníků a vodních nádrží by aktivitou bobrů mohla být ohrožena také funkčnost a bezpečnost kanálů a přítoků, které rybníky napájí. Nejvíce ohroženy jsou části napájecích kanálů či náhonů, jež jsou vedeny nad úroveň terénu (narušení břehů norováním s rizikem protržení), při rozvoji silné populace by však nezanedbatelným problémem byla i stavba bobřích hrází a narušení distribuce vody v rámci rybníčních soustav.

Pro účinné zamezení vzniku závažných škod v této oblasti, je nevhodnější zajistit eliminaci vzniku trvalého osídlení bobrem na ploše celé dotčené oblasti (vzhledem k migračním schopnostem druhu – až 80 km během týdne) vymezené přirozenými migračními bariérami, které představují rozvodí toků protékajících jihočeskými rybníčními oblastmi se závěrným profilem k hrázi vodního díla Orlík (z důvodů jednoznačnosti, realizovatelnosti a kontrolovatelnosti tohoto opatření obecné povahy je popsáno území podrobně vymezeno na katastrální území v Příloze č. 1). V takto vymezeném území je potřebné regulovat, resp. eliminovat pronikání jedinců z okolních oblastí a především zamezit vzniku trvalého osídlení tohoto území bobrem evropským nebo jej co nejvíce oddálit (optimálně dokud nebudou přijata vhodná opatření k ochraně hrází rybníků atp.). Spolu s eliminací je nezbytné napravovat a omezovat i případné škody, které v důsledku osídlení bobry (pokud nebude podchyceno hned v počátcích) vzniknou, tedy zejména narušení hrází rybníků a jiných vodních děl vytvářením úkrytů a sídel (nor), případně narušení funkce kanálů či náhonů a zaplavení hospodářsky využívaných pozemků v důsledku výstavby bobřích hrází. Povoleno je proto také odstraňování hrází či zasypávání nor, kterými škoda vznikla. Musí být respektovány požadavky zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a zejména zasypávání nor by tedy mělo být prováděno až po té, co byli přítomní jedinci v souladu s bodem 3.1. odchyceni či odloveni nebo by měla být přijata opatření, která sníží možnost, že nedojde k zranění či úhynu jedinců, jenž by byl v rozporu s uvedeným zákonem na ochranu zvířat proti týrání. Při zasypávání a ničení nor, polohradů a hradů v rámci oprav hrází rybníků, náspů dopravních staveb, protipovodňových hrází atp., je proto vhodné aplikovat níže uvedené postupy.

Při opravě hráze rybníka lze riziko usmrcení či nehumánního zasypání jedinců omezit tím, že nejméně 24 hodin před zahájením opravy dojde k vypuštění vody (anebo takovému snížení hladiny, aby 24 hodin před zahájením opravy byla odhalena patřičná opravovaná část hráze a okolní vstupy do nor). Z důvodu absence vody bobří svoji noru či polohrad opustí a je zároveň možné lépe provést jejich odchyt či odlov.

Při opravě protipovodňových hrází a náspů dopravních staveb je žádoucí, aby stavební práce začaly v nejzazším bodě proti proudu toku a pokračovaly po proudu toku. Předvídatelný směr rušení umožní bobrům bez zranění opustit sídlo jednodušší migrací po směru proudu toku.

Při odstraňování polohradu je nutné začít s jeho likvidací ze strany odvrácené od toku a odstraňování provádět po malých částech. Tím bude bobrům dána možnost uniknout z polohradu do toku. Přičemž je ještě nutné zvážit polohu pracujícího stroje vzhledem k polohradu tak, aby přítomnost techniky neznemožňovala bobrům opuštění jejich sídla. Obdobná pravidla je nutné dodržovat i při odstraňování hradů. Tzn. odstraňování provádět po malých částech a v toku začít s odstraňováním hradu ze strany odvrácené od proudnice.

Správní orgán je při povolování výjimky vázán podmínkami a důvody stanovenými § 56 odst. 1 a 2 zákona – výjimku lze v případě zvláště chráněných druhů, které jsou zároveň předmětem ochrany dle práva Evropských společenství (tedy i v případě bobra evropského), povolit pokud jiný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody (v tomto případě zájmem na ochraně bobra evropského), je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona (zde tedy důvod prevence závažných škod na rybolovu a vodách, resp. rybnících aj. vodních dílech, lesích a ostatních typech majetku ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) zákona a v zájmu veřejné bezpečnosti ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) zákona), neexistuje jiné uspokojivé řešení a zároveň povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Jak již bylo popsáno výše, bylo na základě odborné analýzy vyhodnoceno v rámci ČR nejvyšší riziko vzniku závažných škod na vodních dílech i jiném majetku, včetně rizika ohrožení bezpečnosti obyvatel v případě narušení stability vodních děl, při rozšíření bobra evropského v oblasti jihočeských rybníčních soustav. Zamezení či alespoň redukce rozsáhlých škod na vodních dílech a dalším majetku a zjištění bezpečnosti obyvatel jsou důvody, jež odpovídají § 56 odst. 2 zákona a vzhledem k míře rizika a rozsahu možných škod v dotčeném území je jejich zabezpečení jednoznačně veřejným zájmem. S ohledem na omezené dopady na stav druhu (viz dále) a míru rizika vzniku závažných škod se jedná o veřejný zájem převažující v daném případě nad zájmem ochrany přírody, tedy konkrétně zájmem na ochraně jedinců bobra evropského osidlujících vymezené území.

Možnost jiného uspokojivého řešení byla prověřována v rámci zpracování Programu péče – na základě provedených analýz rizika a expertního posouzení možností řešení byl odchyt/odlov bobra evropského na celém výše popsaném území navazujícím na jihočeské rybníční soustavy stanoven jako nevhodnější řešení k zamezení vzniku závažných škod (či alespoň oddálení a umožnění přijetí preventivních opatření) i k snížení celkové eskalace konfliktu mezi přítomností druhu a hospodářskými zájmy v celostátním měřítku. Ostatní možné přístupy (ponechání volného průběhu šíření bobra evropského nebo jeho jen bodová regulace v místech vzniku škody) nejsou adekvátní míře rizika, které narušení hrází vodních děl při jejich extrémní kumulaci (v kombinaci s nabídkou pro bobry atraktivních biotopů) v této oblasti představuje – v případě vzniku trvalého osídlení v rybníčních oblastech jižních Čech by bylo prakticky nemožné zajistit účinnou kontrolu dalšího šíření jedinců i sledování stavu hrázových objektů vodních děl. Z hlediska způsobu provedení je předpokládáno usmrcení jedinců, a to s ohledem na skutečnost, že v současnosti jsou možnosti jiného využití živých jedinců (zejména

jejich odchyt a vysazení na jiném vhodném místě či využití v chovech v rámci ZOO apod.) velice limitované. Přesto je tato eventualita v opáření zahrnuta, a pokud bude možnost živé jedince využít v oblastech, které jsou ve veřejném zájmu (výzkum, vzdělávání popř. repatriace, včetně vysazení v areálu druhu mimo území ČR), měl by mít takový postup přednost.

Stav populace bobra evropského v ČR je při současném počtu 3,5 tisíce jedinců a kladném růstovém trendu hodnocen celkově jako příznivý (viz web AOPK ČR - <http://www.biomonitoring.cz>), avšak vzhledem k stávající geografické distribuci výskytu druhu ve třech hlavních, vzájemně oddělených oblastech, je nutné pohlížet na každou z těchto dílčích populací samostatně a jejich stav je pak možné označit za příznivý jen v oblasti Moravy a Českého lesa, nikoli již v oblasti „dolního“ Labe. Hlavní zdroje případného osídlení oblasti vymezené v návaznosti na jihočeské rybníční pánve bobrem evropským jsou však v povodí Dunaje v Bavorsku nebo na horních částech toků Lužnice a Malše v Rakousku, na našem území hraničí tato oblast (přes dílčí rozvodí Vltavy a Berounky, resp. Úhlavy) pouze s oblastí výskytu bobra evropského v Českém lese a z části v oblasti Českomoravské vysočiny (v oblasti středních Čech na severní straně zatím žádné trvalé osídlení bobrem evropským není). Vzhledem ke skutečnosti, že celá výše vymezená oblast navazující na jihočeské rybníční pánve není bobrem evropským dosud trvale osídlena a její vymezení bylo cíleně konstruováno tak, aby její hranice dle možností odpovídaly přirozeným geomorfologickým bariérám (rozvodí) bude se odchyt/odlov dle tohoto opatření obecné povahy týkat pouze nově zjištěných jedinců migrujících do této oblasti. Odchyt/odlov by se měl týkat všech těchto jedinců, jejich počet bude však relativně nízký, odpovídající pouze intenzitě imigrace přes většinou náročně překonatelné přirozené migrační bariéry. Na základě údajů z probíhajícího monitoringu lze konstatovat, že počet takto imigrujících jedinců se bude pohybovat v řádu jednotlivých kusů, spolu s nasycováním okolních oblastí však bude postupně narůstat. Z uvedeného je tedy zřejmé, že povolovaná výjimka neovlivní příznivý stav druhu z hlediska ochrany – nijak neomezí stávající stav populací, ani v nich nevyvolá stav „propadových populací“, pouze zastaví případný vznik a nárůst populace ve vymezené oblasti jižních Čech. Stejně tak nedojde k nepříznivému ovlivnění evropsky významných lokalit, v nichž je bobr evropský předmětem ochrany a to vzhledem ke skutečnosti, že se žádná taková ve vymezené oblasti nenachází (nejblíže ležící EVL Kateřinský a Nivní potok v Českém lese je vzdálena natolik, že lze jakékoli ovlivnění populace vyloučit a toto opatření obecné povahy se vztahuje pouze na jedince, kteří by z oblasti Českého lesa migrovali přes rozvodí, a tedy z principu nezasahuje do populace uvnitř zdrojové oblasti). Ve vztahu k ostatním EVL (s jinými předměty ochrany) a ptačím oblastem je povolovaná výjimka indiferentní vzhledem k dosud ojedinělému výskytu bobra evropského ve vymezené oblasti (v oblasti jižních Čech zatím nebyla zaznamenána žádná pozitivní či negativní interakce mezi jednotlivými migranty bobra evropského a předměty ochrany EVL či PO). Odlov jednotlivých migrujících nebo nově se usazujících kusů nebude představovat ani závažný zdroj rušení předmětů ochrany EVL či PO.

Podmínky pro provádění tohoto opatření obecné povahy jsou rozděleny na 2 hlavní okruhy – eliminaci bobřího osídlení a řešení případných škod v důsledku existence vzniklých sídel (především nor) či výstavby hrází. Podmínky stanovené v čl. 3 tohoto opatření obecné povahy v souladu s požadavky § 56 odst. 6 zákona (ve vazbě na § 5b odst. 3 zákona) upřesňují způsob možného odchytu/odlovu a usmrcení i postupu při nezbytném ničení sídel (zasypávání nor) či hrází. Časové okolnosti uplatňování opatření obecné povahy nejsou vzhledem k účelu, tj. zamezení nebo oddálení vzniku osídlení ohrožujícího rybníční soustavy jižních Čech omezeny - postup lze tedy využít celoročně po dobu platnosti opatření. Doba platnosti tohoto opatření obecné povahy je dle čl. 5 omezena na 5 let s ohledem na skutečnost, že se jedná o nově uplatněný nástroj, jehož účinnost bude nutné řádně vyhodnotit. Místní okolnosti jsou dány vymezením území v čl. 2 a v případě ničení sídel, včetně odstraňování bobřích hrází jsou dále omezeny vazbou na pozemky či stavby (vodní díla) u nichž prokazatelně dochází k vzniku škod. Vymezení způsobu provedení (jak odchytu/odlovu, tak rušení nor či hrází) je stanoveno s ohledem na existující úpravu jinými předpisy (zákon na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb., v platném znění a zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb., v platném znění). Ničení sídel (nor) a hrází je vzhledem k pozitivním aspektům (možnost využití nor, hrází a vodních ploch jinými druhy a případně další pozitivní vlivy na přírodní podmínky vodních toků a jejich okolí) omezeno pouze na případy, kdy je závažným způsobem omezena možnost hospodářského využití pozemků nebo ohrožena bezpečnost staveb (např. podhrabání komunikace a poničení náspe silnic a železnic, narušení stability rybníčních a protipovodňových hrází, zatopení prvků infrastruktury a znemožnění jejich funkce), resp. v případě vodních toků, kdy je znemožněn plynulý odtok vody při povodni ve smyslu § 47 odst. 2 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění (dále jen zákon o vodách). V případě vodního díla je nutné zvolit vhodný materiál se stanovenou nepropustností, aby nebyl narušen těsnící prvek hráze, aby byly splněny požadavky na bezpečnost vodních děl podle zákona o vodách a souvisejících předpisů.

Vedení přehledu o provedených činnostech, oznámení jejich realizace a v případě usmrcování jedinců bobra evropského jejich uchování za účelem prohlídky jsou stanoveny jako nástroje nezbytné kontroly. Umožnění prohlídky usmrcených jedinců či jejich částí a poskytnutí biologických vzorků k vědeckým účelům přispěje

zároveň k efektivnímu využití jedinců a k zvýšení znalosti o biologii druhu i demografické a genetické struktuře populace.

Povolení výjimky stanovené tímto opatřením obecné povahy nenahrazuje povolení či rozhodnutí potřebná podle zákona (např. povolení výjimky ze zákazů vstupovat a vjíždět mimo cesty ve zvláště chráněných územích) nebo jiných právních předpisů (např. povolení dle § 39 zákona o myslivosti). Toto opatření obecné povahy nenahrazuje závazná stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody podle ust. § 66 zákona o myslivosti.

Jiné zásahy nebo činnosti zakázané dle § 50 odst. 2 zákona a tímto opatřením obecné povahy neupravené, lze provádět pouze na základě výjimky ze zákazu udělené dle zákona v rámci samostatného řízení.

Připomínku k návrhu uplatnil z oslovených orgánů státní správy Krajský úřad Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, oddělení vodního hospodářství a integrované prevence písemností č.j. KUJCK 12669/2015/OZZL/1 ze dne 12. 2. 2015, kdy do kapitoly 3.2. článku 3 tohoto opatření obecné povahy, když navrhl doplnit za text větu: „V případě poškození vodního díla je nutno materiál přizpůsobit konkrétnímu vodnímu dílu (např. při porušení sypané hráze v místě těsnění návodního límce, musí být sanace provedena materiálem se stanovenou nepropustností tak, aby nebyl narušen těsnící prvek hráze).“ Zdejší správní orgán odkazuje na odůvodnění rozhodnutí, podle kterého je v případě vodního díla nutné zvolit vhodný materiál se stanovenou nepropustností, aby nebyl narušen těsnící prvek hráze, aby byly splněny požadavky na bezpečnost vodních děl podle zákona o vodách a souvisejících předpisů. Správní orgán má za to, že bezpečnost vodních děl je dostatečně ošetřena ve vodním zákoně. Provedení opravy v souladu s požadavky na bezpečnost vodního díla je samozřejmou povinností vlastníků vodních děl. Orgán ochrany přírody může nastavit pouze takové podmínky, které vyplývají ze zákona.

Původně byla v čl. 5 opatření obecné povahy č. 1/2015, č.j. KUJCK 42688/2015/OZZL, sp. zn. OZZL 67458/2014/pelh ze dne 3. 6. 2015 stanovena platnost do 1. 1. 2020. Tato platnost se prodlužuje o 10 let (tedy do 1. 1. 2030). Obecně může změnu opatření obecné povahy vydat orgán ochrany přírody z vlastního podnětu nebo na žádost podle ust. § 84 odst. 1 písm. a) zákona. Jako důvod ke změně lze uvést, že situace s výskytem bobra evropského v zóně C se od doby vydání opatření obecné povahy příliš nezměnila, pouze se výskyt tohoto druhu stal četnějším. K roku 2011 byl v rámci České republiky odhadován výskyt cca 3 500 jedinců bobra evropského, v roce 2015 to bylo již 5 000 jedinců a v současné době lze tak předpokládat výskyt více než 5 000 jedinců bobra evropského. Podle dosavadních hlášení dochází k odlovu bobra evropského na základě udělené výjimky pouze v několika honitbách a počet odlovených kusů je zanedbatelný. Důvody k vydání výjimky (případné ohrožení vodních děl činností bobra evropského) stále přetrvávají. Z výše uvedených důvodů zdejší orgán ochrany přírody k prodloužení platnosti udělené výjimky na další dobu 10 let (do 1. 1. 2030).

Dále je předmětem změny text Přílohy č. 2 - Přehled záznamů o odlovených/odchycených bobrech, kde by se v bodě 4. (Popis uloveného jedince) vložila do bodu b) váha jedince slova „v nevyvrženém stavu“. Váha bobra je jediným ukazatelem jeho věku a umožňuje vzhled do složení na věkovou strukturu odlovených bobrů. Běžná myslivecká praxe je přitom uvádění váhy zvěře ve vyvrženém stavu. Z tohoto důvodu je vhodné upravit požadované hlášení tak, aby bylo využitelné pro určení věku ulovených jedinců a tím byla dána možnost odhadu stavu populace bobra. Z výše uvedených důvodů bylo přikročeno ke změně opatření obecné povahy.

#### **Článek 5**

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu patnáctým dnem po dni vyvěšení této veřejné vyhlášky a pozbývá platnosti dnem 1. 1. 2030.

#### **Článek 6**

##### **Poučení**

Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle § 173 odst. 1 správního řádu každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal.

Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

Ing. Zdeněk Klimeš

vedoucí odboru

**Seznam příloh, které jsou nedílnou součástí tohoto opatření obecné povahy:**

- 1) **Seznam dotčených katastrálních území a přehledová mapa** – Příloha č. 1.
- 2) Vzor záznamů o odchyту/odlovu a usmrcení:

**Příloha č. 2: Přehled záznamů o odlovených/odchycených bobrech v roce ...**

1. Údaje o místě provedení (nejlépe souřadnice GPS nebo zákres do mapy M 1:50 000 nebo většího měřítka, včetně slovního popisu místa provedení)
2. Datum a čas provedení
3. Způsob a prostředek provedení (odlov střelnou zbraní nebo odchyt do pasti, v případě odchytu a následného usmrcení jedinců je nutné uvést způsob jejich usmrcení)
4. Popis uloveného jedince:
  - a) délka jedince (včetně délky ocasu)
  - b) váha jedince v nevyvrženém stavu.
  - c) pohlaví jedince
  - d) u samic uvedení březosti
5. Popis způsobu využití usmrceného jedince, včetně uvedení místa deponování jedince či jeho částí (např. kůže, lebky)
6. V případě předání odchyceného živého jedince subjektu – uvedení údajů o tomto subjektu, č.j. rozhodnutí a vydávajícího orgánu, které přijímací subjekt opravňuje k držení a dalšímu nakládání s živým jedincem

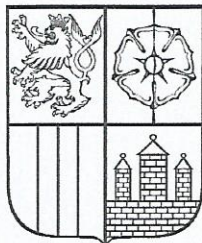
- 3) Vzor záznamu o ničení sídel (nor) a hrází:

**Příloha č. 3: Přehled záznamů o ničení nor, polohradů, hradů a hrází v roce .....**

1. Údaje o místě provedení (nejlépe souřadnice GPS nebo zákres do mapy M 1:50 000 nebo většího měřítka, včetně slovního popisu místa provedení)
2. Datum a čas provedení
3. Způsob a prostředek provedení (zda byla použita technika, jakým způsobem byly zasypány nory, zda byl dodržen v opatření doporučený postup při ničení sídel zabraňující zranění či usmrcení jedinců)
4. Zdůvodnění odstraňování sídel a hrází (např. škoda na pozemku, odstranění z důvodu zajištění plynulého odtoku vody)
5. Fotodokumentace stavu před a po zásahu

Vyvěšeno dne 14. 12. 2019Sejmuto dne 31. 12. 2019

Razítko, podpis orgánu, který potvrzuje vyvěšení a sejmnutí opatření obecné povahy na úřední desce.



# KRAJSKÝ ÚŘAD

JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Oddělení ochrany přírody, ZPF, SEA a CITES

U Zimního stadionu 1952/2

370 76 České Budějovice



KUCBX00UTRHP

Naše č. j.: KUJCK 144248/2019  
Sp. zn.: OZZL 130079/2019/pelH SS

Vyřizuje: Mgr. Petr Lhotka  
Telefon: 386 720 802  
E-mail: lhotka@kraj-jihocesky.cz

Datum: 11. 12. 2019

S úplným zněním opatření obecné povahy, včetně odůvodnění a příloh je možné se seznámit způsobem umožňujícím dálkový přístup na úředních deskách dotčených obcí, popř. na úřední desce umožňující dálkový přístup Jihočeského kraje, popř. v písemné podobě na Odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví – oddělení ochrany přírody, Krajského úřadu – Jihočeský kraj ve dnech pondělí a středa, v době od 8.00 do 16.30 hod. nebo též po předchozí dohodě i v jiné pracovní dny.

## OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY č. 1/2015 (Změna č. 1)

**Krajský úřad Jihočeský kraj** jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 56 odst. 4 zákona, ustanovením § 84 odst. 1 písm. a) zákona a ustanovení § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

vydává

**výjimku ze základních podmínek ochrany bobra evropského (*Castor fiber*)**

### Článek 1 Předmět úpravy

Krajský úřad Jihočeský kraj tímto opatřením obecné povahy č. 1/2015 vydaným pod sp. zn. OZZL 67458/2014/pelH a oznámeným veřejnou vyhláškou (dále jen „opatření obecné povahy“) **povoluje podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. b) a c) zákona v zájmu prevence závažných škod na rybolovu, vodách (vodních dílech), lesích a ostatních typech majetku a v zájmu veřejné bezpečnosti výjimku ze základních podmínek ochrany dle § 50 odst. 2 zákona zvláště chráněného bobra evropského (*Castor fiber*) zařazeného dle § 14 odst. 1 vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a přílohy č. III této vyhlášky do kategorie silně ohrožený, konkrétně výjimku ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje všech jedinců tohoto druhu jejich usmrcováním, chytáním a odstraňováním hrází a dále ze zákazu dopravovat odchycené jedince, zákazu ničit jejich sídla a ze zákazů držet nebo dopravovat usmrcené jedince či jejich části.**

### Článek 2 Vymezení území

Toto opatření obecné povahy se vztahuje na území v působnosti Krajského úřadu Jihočeský kraj, odboru ochrany životního prostředí, zemědělství a lesnictví, v rozsahu katastrálních území podle Přílohy č. 1.

### Článek 3 Podmínky uplatňování výjimky

identifikátor DS: kdib3rr  
e-podatelna: posta@kraj-jihocesky.cz

tel: 386 720 111  
fax: 386 359 069

IČ: 70890650  
DIČ: CZ70890650



### 3.1. Usmrcování jedinců bobra evropského či jejich chytání za účelem usmrcení

Postup podle tohoto opatření obecné povahy při odchyty a usmrcování jedinců bobra evropského mohou uplatňovat osoby oprávněné podle zvláštních předpisů<sup>1</sup>, které jej provedou

- a) odchytem do živochytných pastí a následným humánním usmrcením v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání a veterinárními předpisy nebo
- b) lovem loveckou střelnou zbraní, nebo
- c) humánním usmrcením nalezených, zraněných nebo jinak handicapovaných jedinců v souladu s výše uvedenými předpisy,

a které

- vedou přehled o každém provedeném odchyty a usmrcení dle vzoru uvedeného v příloze č. 2,
- oznámí odchyt a usmrcení každého jedince Krajskému úřadu, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví a AOPK ČR, Správě CHKO Blanský les a Krajské středisko České Budějovice do 5ti kalendářních dnů ode dne provedení a
- zajistí po nezbytnou dobu uchování celého neporušeného jedince za účelem jeho prohlídky a získání údajů a vzorků k vědeckému využití, které AOPK ČR, Správě CHKO Blanský les a Krajské středisko České Budějovice provede nejpozději do 5ti kalendářních dnů ode dne oznámení, nedohodne-li s držitelem jedince jiný postup.

Usmrcené jedince nebo jejich části může držet a/nebo dopravovat pouze osoba, která usmrcení dle písm.

a) až c) provedla. Usmrcené jedince či jejich části pak může využívat pouze pro vlastní nekomerční účely nebo je může poskytnout pro účely výzkumu a vzdělávání subjektu, který disponuje příslušným povolením ve smyslu § 56 zákona.

V případě zájmu na využití živých jedinců pro účely uvedené v § 56 odst. 2 písm. d) zákona (tj. pro účely výzkumu, vzdělávání, případně repatriaci mimo území vymezené v čl. 2 tohoto opatření) je možné, na místo usmrcení odchytených či nalezených jedinců, je po dohodě s Krajským úřadem Jihočeský kraj, odborem životního prostředí, zemědělství a lesnictví předat subjektům, které disponují příslušným povolením k držení a dalšímu nakládání s jedinci bobra evropského ve smyslu § 56 zákona. V takovém případě se toto opatření vztahuje přiměřeně také na dopravu těchto jedinců za účelem jejich předání k dalšímu využití.

### 3.2. Odstraňování hrází vytvořených bobrem evropským a ničení jeho sídel

Postupu podle tohoto opatření obecné povahy při odstraňování hrází a ničení sídel bobra evropského (nor, hradů či polohradů) mohou uplatňovat vlastníci či správci pozemků, vodních toků, děl a jiných staveb a jimi pověřené osoby v případech, kdy:

- hráz nebo vzniklé vzdutí ohrožuje bezpečnost a zdraví osob, ohrožuje bezpečnost a stabilitu staveb, znemožňuje plynulý odtok vody při povodni<sup>2</sup> nebo omezuje hospodářské využití okolních pozemků takovým způsobem, že je nelze užívat v souladu s druhem pozemku a jeho způsobem využití;
- sídlo (nora) ohrožuje bezpečnost a stabilitu staveb nebo znemožňuje či omezuje hospodářské využití okolních pozemků takovým způsobem, že je nelze užívat v souladu s druhem pozemku a jeho způsobem využití,

pokud

- oznámí záměr odstranění hráze či ničení sídel bobra evropského Krajskému úřadu Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví nejméně 15 kalendářních dnů před datem provedení
- oznámí Krajskému úřadu Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví provedení zásahu do 15 dnů od jeho ukončení,
- vedou přehled a dokumentaci o každém provedeném odstranění hráze či ničení sídel dle vzoru uvedeného v příloze č. 3, a
- zajistí při ničení sídel (nor) jejich zasypávání používání pouze přírodních, inertních materiálů (zemina místního původu, štěrky atp.) tak, aby nedošlo k ohrožení přírodního prostředí.

V případě bezprostředního ohrožení veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti či jiného převažujícího veřejného zájmu nebo v případě bezprostřední hrozby vzniku závažné škody na majetku je možné provést odstranění

<sup>1</sup> zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proto týrání, ve znění pozdějších předpisů

<sup>2</sup> § 47 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

hrází či ničení sídel bez předchozího oznámení. Za bezprostřední hrozbu se pro účely tohoto opatření považuje taková, jejíž následky by zjevně nastaly dříve než za 15 dnů.

3.3. Přehled vedený podle bodu 3.1. (přílohy č. 2) a 3.2. (přílohy č. 3) zašle (při opakovaném provádění v jednom kalendářním roce souhrnně), každý kdo postupoval podle tohoto opatření obecné povahy Krajskému úřadu Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství nejpozději do 31. 12. kalendářního roku, kdy byly činnosti prováděny.

#### **Článek 4 Odůvodnění**

Původně byla v čl. 5 opatření obecné povahy č. 1/2015, č.j. KUJCK 42688/2015/OZZL, sp. zn. OZZL 67458/2014/pelH ze dne 3. 6. 2015 stanovena platnost do 1. 1. 2020. Tato platnost se prodlužuje o 10 let (tedy do 1. 1. 2030). Obecně může změnu opatření obecné povahy vydat orgán ochrany přírody z vlastního podnětu nebo na žádost podle ust. § 84 odst. 1 písm. a) zákona. Jako důvod ke změně lze uvést, že situace s výskytem bobra evropského v zóně C se od doby vydání opatření obecné povahy příliš nezměnila, pouze se výskyt tohoto druhu stal četnějším. K roku 2011 byl v rámci České republiky odhadován výskyt cca 3 500 jedinců bobra evropského, v roce 2015 to bylo již 5 000 jedinců a v současné době lze tak předpokládat výskyt více než 5 000 jedinců bobra evropského. Podle dosavadních hlášení dochází k odlovu bobra evropského na základě udělené výjimky pouze v několika honitbách a počet odlovených kusů je zanedbatelný. Důvody k vydání výjimky (případné ohrožení vodních děl činností bobra evropského) stále přetrvávají. Z výše uvedených důvodů zdejší orgán ochrany přírody k prodloužení platnosti udělené výjimky na další dobu 10 let (do 1. 1. 2030). Dále je předmětem změny text Přílohy č. 2 - Přehled záznamů o odlovených/odchycených bobrech, kde by se v bodě 4. (Popis uloveného jedince) vložila do bodu b) váha jedince slova „v nevyvrženém stavu“. Váha bobra je jediným ukazatelem jeho věku a umožňuje vhléd do složení na věkovou strukturu odlovených bobrů. Běžná myslivecká praxe je přitom uvádění váhy zvěře ve vyvrženém stavu. Z tohoto důvodu je vhodné upravit požadované hlášení tak, aby bylo využitelné pro určení věku ulovených jedinců a tím byla dána možnost odhadu stavu populace bobra. Z výše uvedených důvodů bylo přikročeno ke změně opatření obecné povahy.

#### **Článek 5**

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti v souladu s ustanovením § 173 odst. 1 správního řádu patnáctým dnem po dni vyvěšení této veřejné vyhlášky a pozbývá platnosti dnem 1. 1. 2030.

**Seznam příloh, které jsou nedílnou součástí tohoto opatření obecné povahy:**

1) Vzor záznamů o odchytu/odlovu a usmrcení:

**Příloha č. 2: Přehled záznamů o odlovených/odchycených bobrech v roce ...**

1. Údaje o místě provedení (nejlépe souřadnice GPS nebo zákres do mapy M 1:50 000 nebo většího měřítko, včetně slovního popisu místa provedení)
2. Datum a čas provedení
3. Způsob a prostředek provedení (odlov střelnou zbraní nebo odchyt do pastí, v případě odchytu a následného usmrcení jedinců je nutné uvést způsob jejich usmrcení)
4. Popis uloveného jedince:
  - a) délka jedince (včetně délky ocasu)
  - b) váha jedince v nevyvrženém stavu.
  - c) pohlaví jedince
  - d) u samic uvedení březosti
5. Popis způsobu využití usmrceného jedince, včetně uvedení místa deponování jedince či jeho částí (např. kůže, lebky)
6. V případě předání odchyceného živého jedince subjektu – uvedení údajů o tomto subjektu, č.j. rozhodnutí a vydávajícího orgánu, které přijímací subjekt opravňuje k držení a dalšímu nakládání s živým jedincem

Ing. Zdeněk Klimeš  
vedoucí odboru

Vyvěšeno dne.....*14. 12. 2019*

Sejmuto dne.....*31. 12. 2019*

Razítko, podpis orgánu, který potvrzuje vyvěšení a sejmnutí opatření obecné povahy na úřední desce.

**Obce a kraj (veřejná vyhláška):**

Žádáme podle ust. § 173 odst. 1 zákona č.500/2004 sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů o vyvěšení na úřední desce obce nejméně po dobu 15 dní, vyznačení data vyvěšení a sejmnutí, vrácení zpět a současně o zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.